

Магістр 1 року навчання
факультету економіки і права ХНЕУ

ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕНЕДЖЕРА З ПЕРСОНАЛУ

Анотація. Досліджено обґрунтування необхідності розвитку комунікативної компетентності менеджера з персоналу. Розглянуто поняття комунікативної компетентності. Визначено складові комунікативної компетентності менеджера з персоналу. Уточнено сферу застосування комунікативної компетентності менеджера з персоналу.

Аннотация. Исследовано обоснование необходимости развития коммуникативной компетентности менеджера по персоналу. Рассмотрено понятие коммуникативной компетентности. Определены составляющие коммуникативной компетентности менеджера по персоналу. Уточнена сфера применения коммуникативной компетентности менеджера по персоналу.

Annotation. Developing the communicative competence of personnel managers is one of the major aspects of their successful professional activity. The author focuses on solving the following tasks: to consider the concept of communicative competence, to define the components of communicative competence, to specify the area of activity where a personnel manager can apply his communicative competence.

Ключові слова: комунікативна компетентність, комунікативний лідер, підбір персоналу, адаптація персоналу.

Для успішної професійної діяльності менеджер повинен обов'язково володіти комунікативною компетентністю. Комунікативна компетентність – це не просто навички застосування мовних і немовних засобів у конкретному контексті та ситуації спілкування, вміння ефективно впливати на співбесідника, а й уявлення про діяльнісну мету свого мовлення, усвідомлення комунікативного сенсу спілкування, творче володіння лексичним запасом і необхідними граматико-синтаксичними схемами, інтелектуальна готовність до прийняття мотивованого рішення про закінчення висловлювання [1].

Проблемам підвищення професійної компетентності фахівців присвячені праці вітчизняних та зарубіжних вчених: Л. Мітіної, В. Сластьоніна, Л. Карпової, А. Макарової, Т. Аветісяна, С. Архіпова, А. Блинникова, В. Ковальової, Г. Халаш, В. Долл, Ж. Перре та ін.

Метою статті є обґрунтування необхідності комунікативної компетентності менеджера з персоналу та визначення сфер використання цієї компетентності при роботі з персоналом.

Говорячи про поняття "комунікативна компетентність", варто зупинитися на здібностях і вміннях, яке воно включає. На рис. 1 наведено узагальнення складових елементів комунікативної компетентності людини.

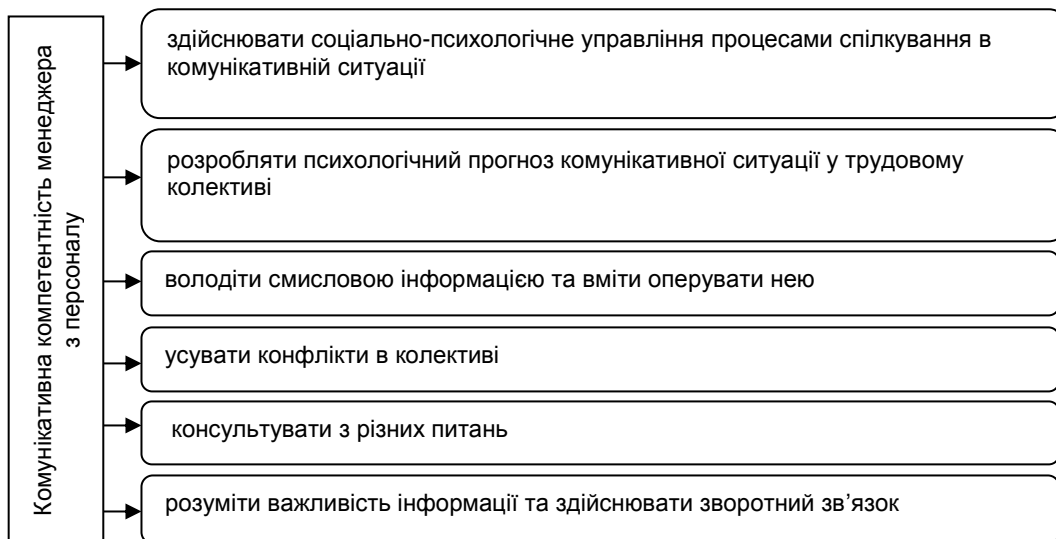

Рис. 1. Складові комунікативної компетентності менеджера з персоналу (узагальнено автором за роботами [2; 3])

Менеджер з персоналу повинен володіти всіма цими здібностями, оскільки вони направлені на роботу з персоналом, але, крім традиційного підходу, з точки зору автора, слід додати такі складові, як: управління процесом спілкування в колективі; поєднання людей у колектив, команду; формулювання й реалізація власної програми спілкування.

Крім цього, якщо менеджер хоче досягти високих результатів для своєї організації, він повинен взяти на себе обов'язок відповідати ролі "комунікативного лідера", тобто особистості, яка володіє певними індивідуальними властивостями і характеристиками (комунікабельністю, харизмою та інше), що забезпечують її постійне високе вміння вибрати схему подачі і передачі інформації в конкретній виробничій ситуації й адекватно сприймати інформацію різного виду [4].

Однак слід зупинитися більш конкретно, де і як проявляється комунікативна компетентність менеджера з персоналу. Необхідно зробити акцент на тих сферах виробничої практики, де комунікативна компетентність менеджера безумовна, що подано на рис. 2 [5, с. 150].

При підборі персоналу менеджеру необхідно проявити свої професійні та комунікативні вміння, знання та навички, оскільки від цього буде залежати результат роботи підприємства.

При адаптації персоналу необхідно використати свою комунікативну компетентність з метою ефективної адаптації нового працівника до підприємства і навпаки.

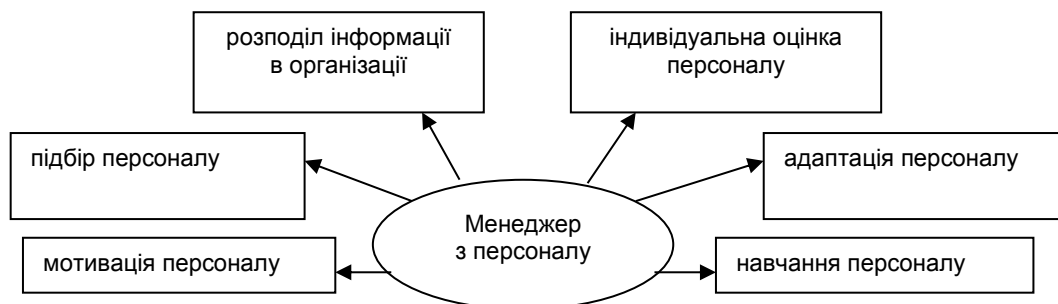

Рис. 2. Сфери виробничої практики, де необхідна комунікативна компетентність менеджера з персоналу

При індивідуальній оцінці персоналу треба вміти давати об'єктивну оцінку кожного працівника, а це також пов'язано з комунікативною компетентністю менеджера з персоналу.

При навчанні персоналу має бути розроблена програма щодо підвищення кваліфікації персоналу, своїх знань та вмінь, а це вимагає індивідуального підходу до кожного співробітника.

При мотивації персоналу необхідно працівника мотивувати також і нематеріально, адже від цього його вклад у свою діяльність буде вищий.

В останній сфері "розподіл інформації" треба, щоб менеджер вмів чітко давати вказівки персоналу, розподіляти роботу та контролювати їх виконання.

Таким чином, для життя і розвитку організації важливі та необхідні комунікації. Від комунікаційної компетентності менеджера з персоналу залежить робота всього персоналу й організації в цілому. Він в організації є не тільки носієм культури, але й рольовою моделлю поведінки, яку свідомо чи несвідомо копіюють підлегли, як кажуть, він задає тон. І співробітники, і організація в цілому будуть настільки комунікативно-компетентні, наскільки керівник розуміє цінність комунікації і наскільки він сам компетентний у цій сфері.

Подальші дослідження цієї проблеми повинні бути спрямовані на її діагностичну складову та на інструменти, завдяки яким ця компетентність може бути розвинена.

Література: 1. Хуторской А. В. Практикум по дидактике и современным методикам обучения [Текст] / А. В. Хуторский. – СПб. : Питер, 2004. – 541 с. 2. Соціальна психологія : навч. посібн. у схемах і таблицях / М. Дороніна, І. Жданова, Г. Полякова та ін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 128 с. 3. Шарков Ф. И. Основы теории коммуникации : учебник. – М. : Издательский дом "Социальные отношения" ; Издательство "Перспектива", 2002. – 246 с. 4. Ковальова В. І. Роль комунікативної компетентності людини в умовах економіки знань / В. І. Ковальова, Л. І. Ракитина. Комунальне господарство міст : науково-технічний збірник. – Серія: Економічні науки. – 2012, Вип. 102. – С. 392–401. 5. Ковалева В. И. Коммуникативная компетенция руководителя / В. И. Ковалева, Е. В. Бондарь // Бизнес Информ : научный информационный журнал. – 2010. – № 10. – С. 148–152.